

A „KELET” előfizetési díja:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Égész évre	16 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” minden nap, az ünnepnapok követő napok kivételével.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői szállítás:

Főttér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények ezimzendők.

Az értékesbb cikkek díjaztatnak.
Kéziratok nem adának vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Fajérdekeink.

I.

Három esztendeje, hogy a sajtó és közvélemény Magyarországon párját alig ismerő monotonniával örökös és szakadatlanul két téma körül forgott: keleti kérdés, kiegyezés; kiegyezés, — keleti kérdés. Tette az egyiket, vette a másikat. Eduárd és Kunigunda, — Kunigunda és Eduárd. Ez így tartott s így tart most is, ki tudja még meddig. 1867-től 1875-ig, ismét a mi a sajtót, a közvéleményt, kormányt és törvényhozást legkiváltképen foglalkoztatta: a közjogi harc volt. Minden egyéb messze háttérbe szorult s egészen alárendelt jelentőségűvé, sőt merőben jelentéktelenné lett, bármennyire fontos és figyelemre méltó lett volna is különben.

Mindig a magas régiókban, a magas politikán jártattuk és jártatjuk szemeinket; ez alatt pedig nem vesszük észre, nem látjuk, vagy már megtompult arra érzékünk, hogy lássuk a legközvetlenebb közelünkben levő bajokat. S a mit leginkább elhanyagolánk, a mire legkevesebb súlyt fektettünk: az nemzeti nyelvünk, nemzetiségünk érdeke.

Hogy Hunyad megyében mekkora magyar nemzeti pusztulás van, nem fogom itt újra szólni; el volt már mondva többször és több helyen, csak egyszerűen utalok e szégyenletes tényre, mely felé csak most újabbán kezdett fordulni a közfigyelem.

Midőn bejárta a sajtót ez ügy s nagyobb körben lett ismeretessé, hogy a nevezett megye területén mintegy 15,000 főnyi magyar-ság felejtette el nemzeti nyelvét, más oldalról is történtek felszólalások, bizonygatva, hogy de bizony másutt is vannak ilyen szégyenletes körtünetek; népünk másutt is fogy és felejtéi nyelvét.

Igy olvastam a „Vasárnapi Ujság”-ban, hogy a Mezőségen mint lett grög nemegyesültté s ezzel egyszersmind oláhrá egy református magyar hitközség. Olvastam a „Debreczeni Ellenőr”-ben egy cikksorozatát, melyben fejtegette volt, hogy Bihar megye több községében mint oláhosodott el népünk. A magyarból csak a typus maradt meg, meg a tiszta tösgyökerez magyar vezeték név. Olvastam a „Szegedi Híradó”-ban egy másik cikksorozatát, melyben hasonló pusztulási tünetek voltak leírva Torontálmegyéből. És olvastam most Zólyom megye jeles alispánjának, Grünwald Bélának nagy feltűnést okozott legújabb munkájában: „A felvidékben” a következő sorokat:

A „KELET” TARCZÁJA.

Az ödenweileri kastély.

Elbeszélés.

Írta:

Sand György.

XIV.

Befejezés.

(Folytatás.)

De mostani vagyonom, ifjúsággal, önbizalommal, s jogokkal ruházott fel. Lásd ön, Celio nem oly természetű bir, mint ön. Mindkettőtjüket jól ismerem már. Ön nyugodt lelkű, ön türelmes és erősebb lélekkel bir, mint ő, ki csak tüzes, ingerlékony és erőszakos természetű. Sem büszkeség, sem önzetlenség nem hiányzik nála; de képtelen arra, hogy önérejen megteremtse magának azon ragyogó és független állást, melyről ábrándozik, s mely szükséges tehetségei kifejlesztésére. Neki szüksége van a már megszerzett gazdagságra, és e gazdagság megadásával tartozom neki.

Nemde tartozom ezzel a Lukreczia fiának is, ha a mindjárt ön szerettem volna is Salentini, s ha a Celio kissé aggodalmat keltő jelleme, valóban komoly aggodalmat okozna jövő boldogságomra nézve, e szent adósságot törleszlenem kellene.

— Reményilem, feleltem mosolyogva, hogy az áldozat nem lesz nagyon nehezen betölthető. Mi pedig Celiot illeti, azt hiszem, kegyed szilárdabb lelkű, mint ő, s a fiatal tigris biztos és nyugodt kézzel fogja simogathatni mindig.

„A ki Bars felől Nyitraba utazik, csupa tótságot lát maga körül . . . De egyszerre csak falut ér s a mint az emberek beszélgetve mennek el mellette, magyar hangtí meg fülét. Nem biheti, hogy itt magyarok lakhatának. Megállítja kocsiját és kérdezősködik. S ekkor azt tudja meg, hogy itt tótságtól körülvevő hét magyar falu van; hogy e hét magyar falu szomorú maradványa egy egész magyar vidéknek, mely virágzó magyar faluival s derék magyar lakosságával Nyitra körül terült el. Ekkor azt is megtudja, hogy azt a harminczhat szép magyar községet sok ezer magyar lakossággal nem a török pusztította el, nem is a föld nyelte el, hanem — eltörtösödta k.

. A azonban e jelenség nem csak itt fordul elő. Pozsonymegyének egész vidéke, mely Nagyszombatól kezdve a Vág s az u. n. érsekújvári vagy Kis-Duna közt terül el, egykor teljesen magyar volt, ma pedig tiszta tót.

Sáros megye nagyobb része szintén magyar volt egykor s ez is tóttá lett. Vannak községek, melyekben az eltörtösödás processusa ép most a jelenleg élő nemzedék szemé előtt megy végbe. Ugyanezek a jelenségek tapasztalhatók az egész vonalon, s hol a magyar elem a tóttal érintkezik . . .

Sok községben, melynek neve magyar, hol minden dülönék magyar neve van, hol a lakosok csupa magyar nevet viselnek, csak az öreg emberek tudnak már magyarul, gyermekeik és unokáik már tiszta tótok . . .

Az ember szíve vérzik — folytatja Grünwald — midőn a felvidéken tartózkodik s e viszonyokat közvetlenül maga előtt látja. Aggodalom és szégyen érzete szállja meg az ember lelkét, midőn tényként áll előtte, hogy annyi magyar község sok ezer magyar lakossal elveszett a magyar nemzetre nézve, midőn elvesztette nemzeti jellegét s még nagyobb a szégyen, ha meggondoljuk, hogy a magyar államban ezer év óta uralkodó állást elfoglaló népfajjal történik ez s hogy e nemes fajt egy mélyen alatta álló népfaj assimilálja.”

Szólól-szóra ugyanazon állapotok, mint Hunyadban, a Mezőségen, Biharban, Torontálban, azzal a különbséggel csupán, a mi különben a baj lényegén mit sem változtat, hogy míg a felvidéken eltörtösödik, az említett helyeken eloláhosodik, de mindkét esetben elvesz, pusztul fajunk.

— Meg lehet nem lesz az mindig oly könyvű, miként ön gondolná, felelt Czeczilia; de én nem félek feladatától, annyi bizonyos. Hogy az ember erős és bátor legyen, annak nem ismerem jobb módját, mint hajlandónak érezze magát, miként ön tesztem, saját boldogságát, saját életét mások mellett kicsibe venni, hanem jelenben nem akarom magam igen szép színben tüntetni föl.

Megvallom, hogy titokban egészen mámoros vagyok és hogy hősiességem azon szerelem által, mely oly hangosan szól szívemben, csodálatosképpen meg van jutalmazva.

Egy férfi sem tűnhetne fel előttem szebbnek annál, ki tökéletes hasonmása Lukrecziának, egy név sem annyira híresnek, s viselése oly boldogítósnak, mint a Floriáné.

E név valóban oly szép, hogy szinte rettegek miatta. Ha mindazok, kik azt viselik, vonakodának megválni tőle!

— Mit akar ezzel mondani? Nem értem önt. Bevallottam most neki őszintén, mi köztem s Stella között történt, s megkértem tőle fogadott leányt kezét. A nemeslelkű nő öröme e hír hallatára leirhatatlan volt; nyakamba borult, s mindkét arcom megcsókolta. E napon végre egészen olyanannak mutatta magát, a milyen volt valósággal, épp oly tuláradó szeretet és anyai érzelemben, mint a mily komoly és zárkózott volt közömbösök irányában.

— Stella valóságos angyal, szólt, és az ég áldása százezerszeresen szállt önmé azon perczben, midőn azon rögtönü bizalmat keltő szívében, Stella szavai iránt. Én jól ismerem őt, és tudom, hogy ő az egyedüli a Floriáni gyermekei közül, ki teljes mértékben örökölte anyja legfőbb és oly igen becses erényét, a gyöngédséget és önfeláldozást. Kéhlét rég emészté már a szerelem utáni vágy, és higgye el nem hiányzott az alkalom, e lelki szükségét kielégíteni; de e regényességre hajló, gyöngéden érző lélek nem hódolt meg csak akül.

— És mi mindezt mai napig páratlan közönnyel és egykedvűséggel néztük! Minddeddig még tudomással sem bírtunk ezen állapotokról, pedig régi kelettek azok; az új alkotmányos korszak óta önmagunk urai vagyunk s a legújabb időkig senkinek nem jutott eszébe lerántani a fátolt e kórhadási jelenségek-ről, melyek fajunkat a kihalt főlben levő nemzetek sorába iktatják.

Hogy mindez eddig senkinek nem fájt, senkinek föl nem tűnt!

— És mit teszünk most, hogy tudomásával bírnunk ez állapotoknak? Jóformán semmit; ázsiai fatalismus szállt meg; önmegadással, zugulódás nélkül megynük végzetünk felé.

Elszörül a szív s fölkararodik a vér az emberben, midőn olvassa Grünwald könyvét, látva abból, hogy mi minden történhetik itthon, a mi fajunkra nézve vést hozó, a nélkül, hogy csak rá is hederitünk. „A magyar elem — írja egy másik fiatal író, ki a viszonyokkal ismerős — folytonosan tört vesztitve s kapitálálva a Tiszavidékére szorul.”

Hogy pl. Hunyadban s más helyütt is a református felekezeti néj iskolák botrányosan gyarló volta mellett népünk elcsenevészett, elfelejtette nemzeti nyelvét s fölcsérlette azt idegennel, bár nagy bűn s bár véghetetlenül nagy mulasztás, de megmagyarázható, indokolható, némileg menthető is: az eklészia szegény lévén, csak oly primitív kántortanítókat tarthatott, kik mindenre voltak inkább hivatva, mint arra, hogy tanítsanak s felfogják roppant fontosságú feladatukat.

Az iskola tehát, mely a nemzetiségnek és nyelvnek egyedüli, de legbiztosabb bástyáját és menhelyét kellett volna, hogy képezze az összehasonlíthatatlan tulnyomó számu idegen ajku nemzetiségek között, nem felelvén meg hivatásának, természetesen, hogy be kellett következni népünk elfajulásának.

De hogy a kath. magas klérus, melyet a magyar királyok dúsagdag vagyonnal láttak el, ugy sáfárkodik a kezeire bízott nagykincsest, hogy eklátás konkrét tényeket vanna, melyek azt bizonyítják, hogy a kath. magas klérus sok tekintetben nem tesz szolgálatot fajérdekeinknek, a mint pedig kötelessége és hivatása volna. De erről, valamint az állami hatalomnak e téren kifejtett működéséről egy következő külön cikkben fogunk szólni. Nem örömmel s nem kedvteléssel tesszük, de van egy érdek, mely fölötté áll minden felekezeti és pártérdeknek — s ez a faj-

sónek, mi sok fiatal leányt vakká tesz néha. Egy eszménykép élt lelkében, ezt kereste, s tudott várni rá, sovárgás nélkül. Ezt felismerhetni arca fideségéről, szemeinek tiszta fényéről; most felalálta végre azt, ki álmaiban megjelent! Bájoló Stella, te áldott jó lélek, boldogságod tán még inkább szíveimen fekszik, mint enyém!

Donna Boccaferri újlag fmeagradta kezemet, hévvel megszorította s könnyekben törve ki, felkiáltott:

— Oh! Lukreczia, örömmel tekinthetsz alá gyermekeidre a magas egekben!

Most Celio lépett egyszerre a szobába, a mint meglátta Czecziliát oly izgaltan ülni mellettem, azonnal kiment ajtóból, s jól bevágta az ajtót maga után. Egészen el volt halaványodva, s borzasztóan kikelve képéből.

— Most mondja csak meg nekem, hogy nem szereti kegyedet, szóltam nevetve Boccaferrihez.

Reá vettem Czecziliát, hogy néhány perczig szenvedtesse még a szegény Celioval ez emésztó kinokat, s akkor elmentünk együtt felkeresni kedves Stellámat, hogy közöljük vele beszélgetésünket.

Stellát munkájával elfoglalva találtuk egyik kis teronyszobáskában, mely műterméül szolgált.

Erősen meglepett, festésszettel látva őt foglalkozni, s tapasztalhatni, hogy valódi, finom, alapos és megbecsülhetlen tehetséggel bir tájképek, állatsoportok, s falusi jelenetek előállítására.

— Ön tehát azt hitte, szólt, látva elragadtatásomat, hogy színészno akarok lenni? Oh nem, én épp oly kevéssé szeretem a színpadot, mint a hogy nem kedvelte azt a mi kedves Czecziliánk, és soha sem lenne bátorlóságom merészen kilépni a közönség elé. Itt házi színpadunkon játszom én is, miként játszik Czeczilia és atyja, hogy én is részt vegyek azon közös munkában, melynek cél-

vagy a nemzeti érdek. Ez teszi kikerülhetlen kötelességünkbe a felszólalást.

Szathmáry György.

— A gyűlésezésekre és összejövetelekre vonatkozólag a belügyminiszter ismét egy körrendeletet bocsátott ki valamennyi törvényhatóságnak 1893. sz. alatt. „Hivatalos bejelentés szerint f. hó 21-én és 22-én Budapesten „A választásra jogosulatlanok congressusa” nem különben szintén a fővárosban ugyanazon napokban munkás congressus is fog tartatni. — Ezen mindkét congressusban leendő részvételre a felhívások az illető rendezők által már szétküldettek, minthogy az állami érdek szempontjából biztos tudomás szükséges az ilyenmő mozgalmakról, azok vezetéséről, ezek magatartásáról, nem különben a mozgalom céljáról, és a kiviteli módokról: felhívom a törvényhatóságot, miszerint az ezen congressusban eszközlendő választásokat a egyáltalában az erre vonatkozólag törtéendőket a legéberebb figyelemmel kísértetvén, az eredményről hozzam f. hó 25-ig részletes jelentést tgyen, egyszersmind pedig örkődjek, hogy az ezen alkalomból netalán előfordulható, mindennemű csend és rendháborítások valamint veszélyes izgatások a fennálló törvény és szabályok értelmében biztosan megakadályoztassanak. Budapestén, 1878. évi april hó 8-án Tisza, s. k.

— A 80 millió adósság kérdésére vonatkozólag a bécsi „N. fr. Presse” Budapest-ről egy megoldási tervet közöl, mely a lap állítása szerint magyar parlamenti körökben támadt, s hihetőleg már szóba hozatott a két quóta-küldöttség értekezletén. E közleményre a „Hon” azt jegyzi meg, hogy az abban előadott megoldási terv egyáltalán nem újabb keletű s biztos tudomása szerint nem magyar képviselők körében támadt, hanem épen osztrák részről hozatott javaslatba. A terv a „N. fr. Presse” szerint pontozatokba foglalva következőleg hangzik:

1. Magyarországi ragaszkodik azon álláspontjához, hogy Szt.-Isztván birodalmára nézve a 80 millió adósság kérdése az államadósságokról szóló 1867-iki törvény által végleg meg van oldva, s hogy tehát Magyarországi jogilag nem kötelezhető a 80 millió adósságban részt venni. 2. E szempontból következik, hogy Magyarország e tekintetben soha sem lehet az osztrák nemzeti banknak adósa; hanem ha még is arra határozza magát, hogy az adósság törlesztésében részt vegyen, ez ügy általában a birodalom két fele közt intézendő

ja, a Celio, s meglehet a Beatrice és Salvator neveltetése s kímivelése, mert ez utóbbi két bohó is, eddigelé, egész szenvedélyilel csung a színeszetben.

Hanem ön nem jól értelmezte a mi kedves mesterünk Boccaferri szavait, ha azt hiszi, hogy csak is színpadra lépésünk után törekszik ő. Oh nem; hanem azt mondja, e színművészeti kísérletek, azon szabad és kötetlen alakban, miként mi adjuk darabjainkat, nagyon üdvös gyakorlat művészi hajlamaink nyelvészeti s szókötési (örög mesterünk saját szavaival élek) tehetségeink fejlesztésére, és azt hiszem igaza is van ebben, mert mióta e mulattató tanulmányt üzzük, sokkal több tehetséget érsek magamban a festészet- és rögtönzésre, mint a mennyit magamban rejteni véltem.

Igen, ezerszeresen igaza van Boccaferri-nek, feleltem, és a szív is hajlandó megnyitni, a költői tehetség e vidám, rokonszenves próbáinál, a szerelem közlékeny ömlengéseinél. Csak e két nap alatt, mióta itt mulatók, volt alkalmam tapasztalni ezt kedves Stellám. Sehol más körülmények közt nem mertem volna kegyed iránt oly rögtön szerelemre gyújni; de ez édes jótékonyfelindulás közben azonnal megértettem kegyedet, s éreztem azt is, hogy mily nagyművésztenvedélyre képes szívem.

(Folyt. köv.)

Mastai Feretti és a női sziv.

YACANO E. M. UTÁN.

Képzeltünk-e magunknak papát minden erkölcsi hiba nélkül; pápát, kiről bár egy pikáns anekdota ne keringene, vagy végtére olyant, ki nek legalább fiatalkori bűnei ne lettek volna! Né tekintse senki sem lóhaságnak; hogy ily könnyű hangon merészlek szólni a Kötös szentségnek, úgy szólva még be sem csukdott sirja szélén. A világvallás fejének, s a legmagasabb aggkornak

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos Städt. Stubenbastei .Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Voigler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapestén. Haasenstein és Voigler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Décsben Wollzeile 13. és Budapest Servitátor 5. sz.

Nyitott cikkekek

gármond sora után 25 kr. fizetendő.

el, s Magyarország csak Ausztriával szemben ez adósságban való részvétel viszonyába, de nem a nemzeti bankkal szemben is, s azért az ország ez utóbbi által jogilag semmi tekintetben sem terhelhető. 3. Ugyanazon méltányossági okokból, melyek Magyarországra 1867-ben márvdók voltak, hogy az államadósság egy bizonyos részét elválalja, készenek nyilatkozik a 80 millió adósság egy bizonyos hányadát most is magára venni. 4. A részvétel 23: 77 arányban történik s nem 30: 70-ben, az 1867-ki eljárás analógiája szerint, midőn az államadósságokból először 500 millió tőke, illetőleg 25 millió kamat levonattott, s csak azután állapították meg a 30: 70 millió arány; az adósság 23 %-ának elválalása teljesen megfelel e kulcsnak. 5. A nemzeti bank tisztanyereményéből a legközelebbi 10 éves kiegyezési periódus alatt Magyarországot illető rész ez adósság törlesztésére fordíttatik. E nyereményrészlet az eddigi 10 évi nyereményátlag szerint körülbelöl 2½ milliót teszen. 6. A többi 21 millió törlesztése iránt csak az első 10 éves kiegyezési periódus letele után lehet végleg határozni. Ha a nemzeti bank szabadalma Magyarországi fölött akkor meghosszabbíttatik, akkor az itt felsorolt fizetési mód a szabadalom további tartamára fennmarad. 7. Ha azonban a nemzeti bank szabadalma nem hosszabbíttatik meg, illetőleg, ha a bankügy Magyarországon önállóság szabályoztatik, akkor a magyar kormány az osztráknak az adósság hátralevő részeért kamattalan kötvényeket ad, melyek évenként oly mértékben törlesztetnek, a mennyit a nemzeti bank tiszta nyereségéből Magyarországra eső rész évi átlaga kitesz. Ez annyit tesz, hogy a bankügy elválalásakor Magyarország fizet évenként 250.000 frtot e kötvények beváltására.

A „N. fr. Presse” megjegyzi, hogy e megoldási módnak vannak pártolói Budapestén, azonban kérdésesnek tartja, hogy a parlamentben keresztülvihető lesz-e az.

A keleti kérdés.

Oroszország kifeszített vitorlákkal siet a háboru felé. Goreszkov küldözgeti Bécsbe és Londonba az elalattásra számított jegyzékeket, az alatt pedig az orosz hadi kormányzat minden intézkedést megtesz Oláhország o c c u p á l á s á r a, mely czélra 120,000 orosz katona van szánva egyelőre. Ily állást foglal el az orosz hadsereg tőszom szedságunk b a n. Ennek lehet czélja meggátolni az oláhok netaláni ellenszeggűtlését Bessarabia elfoglalása ellen; de lehet más is, lehet egy, monarchiánkkal viselőndő háboru eshetőségére való előkészület.

szentsége előttem ép annyira tisztelet tárgya, mint bárki más előtt.

Nem! A világ mit sem tud Mastai Feretti gróf szerelméről; vig társai tisztokri vig éveiből, valamint kaszárnyai életéből ép oly keveset valának képesek följegyezni, mint életüri, a későbbi kalandias utazásokról, melyeket a szent hit ügyében odaadással felelválóinak legnagyobb megelégedésére megtett. Nem sokkal több, a mit a világ a csinos bibornokról tud, kinek lábai előtt — élete delén — a női szívek ezerei rangoltak, és kinek hatalma előtt már ekkor előreláthatólag koronás fejek hajoltak meg. Egyetlen egyszer vala alkalmam Rómában a „szerelem” szót a megáldott papá életével kapcsolatban hallhatni.

Maga a nép mit sem tud az ilyesmikről, mert ez csak kézzelfogható dolgokat ismer, képes megérteni; legyenek azok lények vagy hazugságok.

És mivel Mastai Feretti hadnagy, vagy a bibornok, vagy végre IX. Pius pápa életéből, Sinigaglia és Roma, Chilli és Inola legidősebb férfiai sem emlékezhetnek arra, hogy e nagy férfiról valahol, valami szerelmi történetesce fennforgott volna, ugy a népnek, sőt a legmagasabb köröknek is a sz. atya „santitája” mindig miraculum, vagy mi több rejtély maradt. És az is csak negatív természetű, mit akkor azon férfiak körében, melyben a „szerelem” szót a fiatal Mastai névvel összefüggésben hallottam. De ha mindez nem is szerelmi viszony, ugy talán még is ér valamit, sőt talán nagyon is sokat, a mennyiben a fátyl fedte miraculumot, a titokszert, mely e rendkívül jelenséget hosszas s változatosságteljes életét át kísérté, megmagyarázni segíti.

Magyarázat és megoldás ez, mely az aggasztán halottának egy más, s az isten szeméi előtt talán még nagyobb nimbust képes nyujtani, mint milyent a díszes tóra életében nyujtott vala.

Pes . . . Giulia concessina a római magas körök legszebb jelenségei közé tartozott. Azon ki-

kamat címén 5 frt 82 kr, tőke törlesztésül 28 frt 83 kr, kifizetett árvár részére 781 frt 40 frt, tőkésített 850 frt, összes bevétel volt 1720 frt 92 kr, kiadás 1631 frt 40 kr, pénztármárakok tehát 89 frt 52 kr; kamat hátraléki kimutatás 1877 végével maradt 6162 frt 15 kr, 1878 jan. 15-én esedékessé vált 952000 frt 32 és fél kr tőke után 2856 frt 1 kr, összesen 9018 frt 16 kr; 1878. január 15-től március 31-ig befolyt 1646 frt 21 kr, hátralékul mutatkozik 7368 frt 95 kr, 1878. január 1-től március 31-ig az urbéri kötvények után bejött 351 frt 79 kr, mely összeg tőkésített.

A kamathátralékok nagy száma tekintetéből más, a felhajtás elrendelését követelő határozat helyett ezen jelentés a többiek sorsában részesített s egyszerű tudomás vétel után a tanfelügyelő előadása hallgattatott meg. Némely iskolák számadásának a megyei számvevő által történt átvizsgálása bejelentetvén, a miniszteriumhoz leendő felterjesztés határozatát el; ezekkel kapcsolatosan bemutatta tanfelügyelő néhány tanítónak a községek által kiállított díjlevélét s jelentést tett a gyergyó alfalvi felső földmives népiskola igazgató tanára Jellen emelt és hírlapilag is közzé tett azon vádak vizsgálatáról, melyek annak névnapja alkalmából [tagtársai és más oda valókkal szemben tanusított magatartásából merültek fel.

Az iskola gondnoksága által keresztülvitt vizsgálat híven constatálja azon körülményt, hogy bevádolt igazgató, nem inscenizált nyilvános botrányt, hanem, mint poharazás közben megtörtént szokott, vendégei egészségére poharat emelt s mások által felkeltőjében közbeszéd és megjegyzések által zavartatva tulhevéssége által oly vitába sodortatott, melynek eredménye a vendégek feloszlása lett volna, ha — a vizsgálati jegyzőkönyv szerint — az erőszakos marasztalásban kifejezést nyert barátságot tulságosan nem alkalmazza, így aztán akarata ellenére is megtörtént, hogy a vendégek távozásra irányzott készüldése és az ő marasztalása közben egy-kettővel kellemetlenebb érintkezésbe jött. A bizottság ezen ügyet, nem tekintve, hogy maguk a sértettek a tulságig vitt barátság nem szándékolt következtetésének nyilvánították az igazgató által történt bánatmazásukat, már csak annál fogva is leteendőnek határozta, minthogy az már korábban a miniszteriumhoz is felterjesztették.

Utolsó előadónak jelentkezett a kir. adófelügyelő, előadása az általánosan uralgó nyomornak és ismétnek megezőfolatlan bizonyítéka, mert oly egyének adóhátralékainak felhajtása iránt kért intézkedést, kiknek ingóság hiányában még meglevő pár borozda földjüket kell végrehajtása alá venni. Eljutottunk tehát az addó végrehajtás utolsó stadiumához s ha így tart, maholnap az a alap is elesik, mert a kenyérméltó földnép pont azon ingatlanait kerítte elidegeníteni. Mind-ezek dacára az adóbehajtás körül az adófelügyelő jelentése szerint kedvező fordulat állott be: ugyanis hátralék volt 1877. végén 22030 frt 17½ kr, melyhez utólagos előírás folytán 4838 frt 3 kr, az 1878. évi adó I. negyedi esedéke 56250 frt 24 kr járult s így összesen 83119 frt 4½ krra emelkedett, melyből leírások folytán a múlt évre 760 frt 55 kr, a folyó évről 46 frt 20 kr, együtt 806 frt 75 krlévonatván, március 31-én tiszta adó tartozásképpen 82312 frt 29½ kr maradt; ebből pedig január és február hónapban törlesztetett 22274 frt 81½ kr, márciusban 23688 frt 65½ kr, együtt tehát 45963 frt 47 kr. hátralékban van e szerint 36348 frt 82½ kr, összehasonlítva ezt a múlt évi eredménnyel, úgy találja adófelügyelő, hogy az idei március havi befizetés a múlt évi március havinál 6332 frt 89½ krral, az egész első negyedi pedig 1015 frt 23½ krral kedvezőbb. Jelentést tett végül az addó elszámolókat folymatáról s beterveztetett végül a gyergyó kerület addó polgárainak távol-ság, szegénység s a nagy adóval való túlterheléssel indokolt s a pénzügyminiszteriumhoz felterjesztendő abbeli kérvényét, hogy a Csákszereda működési helyiely szervezett adókövető bizottság munkálatai folytatása végett Gy.-Szt.-Miklósa is kizárólván, ne kényszerítenek onnan kivándorolni. A bizottság pártolva e kérést, ajánlat mellett felterjesztését egyhangulag elhatározta.

Végül megemlítendőnek vélem, hogy a kir. ügyész, s a sorozásnál elfoglalva volt megyei főorvos jelentést nem tett: a posta és távira ügyek képviselőjének előadandó tárgya éppen nem, a kir. mérnöknek pedig csak csekélyebb fontosságú ügyei voltak.

— x-y. —

Jogi rovat.

Kivonat a „Hivatalos Értesítőből.”

— Özv. Ládai Istvánnak Bachner András és neje elleni ügyében, ez utóbbiaknak 840 frt 76 kr becsült becséiingatlanai maj. 4-én becsáron alól is eladatnak.

— Kóhalmi Wonnérth Frigyes vagyona felett elrendelt csőd, a hitelezők kielégítése folytán, megszüntetett.

— Manó Antal kolozsvári volt kereskedő ellen folytatott csődeljárás, befejezetnek nyilvánított.

— A Geose intézetnek Nagy Pál elleni ügyében, ez utóbbinak 754 frt becsült cs. szt.-i-ványi ingatlanai maj. 9-én becsáron alól is eladatnak.

— Zsurovski Róának özv. Simon Jánosné elleni ügyében, ez utóbbinak 630 frt becsült kolozsvári ingatlanai maj. 4-én becsáron alól is eladatnak.

— Szabó Mózesnek Forró Albert elleni ügyében ez utóbbinak 1350 frt becsült mátfalvi ingatlanai maj. 11-én eladatnak.

— Unterer Józsefnek Pielz Mihály hagyatéká és társai elleni ügyében, ez utóbbiaknak 16221 forint becsült ingatlanai junius 22-én eladatnak.

— Kacsó Gábornak Moldován György elleni ügyében, ez utóbbinak 1252 forint becsült bázédi ingatlanai május 11-én becsáron alól is eladatnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. április 17.

— **Belley Milos**, fiatal hegedűjátész szándékozik közelebből hangversenyt rendezni Kolozsvárra. Belley a hírneves hegedűvirtuoz Ridley Kohnnak egyik legtehetségesebb tanítványa, ki közelebből a bécsi zeneakadémiában képezte magát. Bécsben annyira magára vonta a figyelmet a tehetséges ifjú, hogy gr. Andrássy Gyuláné és br. Kónigsvarterné pártfogások alá vették őt s most az ő támogatásuk és ajánlatuk mellett Berlinbe készül, hogy a világhírű Joachim vezérése alatt tovább fejlessze magát a hegedűművészetben. Belley a napokban Debreczenben lépett föl s az ottani lapok teljes elismeréssel szólnak szép hegedűjátékáról, mely már is messze felülemelkedett a mindennapiaságon.

— **A színházlátogató** közönség köréből több felől felszólalást vettünk az ellen, hogy a mai előadással az igazgatóság be akarja rekeszteni az operai előadásokat, holott még 10 nap van hátra a téli idényből, másfelől pedig a „Bánk-bán” és „Hunyadi László” gyönyörű magyar dal-műveket betanulta jól a személyzet s legfennebb egy-két próba lenne szükséges ahhoz, hogy előadattassanak. Teljesen osztozunk a közönség e zugolódásában; s valóban érthetetlennek tartjuk, hogy 10 nap közül legalább még egy nem juthat az operának. Hiszen ha ezalatt az idő alatt négy napot számíthatunk is az operára, — aminthogy még ennyivel akarnak szerencsétlenni, — s ha két előadást veszünk a népsziműre, még marad négy nap a drámára; az operattnak és drámának szánt négy-négy napból még csak juthatna tán egy árva nap az operára is.

— **Az utcák** befűtését a sok unszolás után szorgalmasan folytatja a városi hatóság. Most az utcai kutak körül ültetik a csemetéket; csak kár, hogy a belvárosból legalább a fő-tér befűtését nem kezdte meg az idén; legalább eddigelő mit sem látunk még itt mnkában, holott eleinte ez is az időre volt kijelölve. Egyébiránt, ha lankadatlanul folytatják a megkezdett munkát: ha lassan is, p. o. egy évtized alatt végre lesz hajtva ez a minden tekintetben üdvös szépítési munkát, s Kolozsvár utcái olyan szép parkok lesznek, hogy büszké lesz rá a jövő nemzedék. Csak hogy egy körülményt ajánlunk figyelmébe a tanácsnak. A fák megvédésére olyan kritikán alól álló faragatlan fakerítést használnak mint a belvárosban nem túrt meg a széphez szokott szem. Más városokban csinos vasláccszettel veszik körül a fákat s ez tekintve azt, hogy tizrendbeli fakerítés elrohad és elpusztul, míg egy vasrács tart, nem is mondható költségesebbnek. Ha csinálunk valamit, csináljunk csinnal és izléssel, legalább a belvárosban.

— **Solymossy Lajos** székelyudvarhelyi reáltanodai tanár, a napokban tette le a tudori szigorlatot a természettudományokból azon laude érdemfokozattal. Promoveálása tegnapi történt, Kövry Sándorral együtt, ki a természettudományokból szintén sikerrel állotta ki a vizsgálatot.

— **Az általánosan** uralkodó pénztelenség szomorú példaként említjük föl, hogy Kádár Pál toplicai birtokos 14,000 frta becsült új-németi és girókuti birtoka a f. hó 4. és 5-én tartott nyilvános árverezésen az „Erd. Hir.” szerint 65 forintot kelt el. A birtokot egy zsidó vette meg.

— **A katonai** nevelő- és képző-intézetekben (Militär Erziehungs- und Bildungs-Anstalt), továbbá a soproni és hernalsi katonai árvaházban és katonatiszti lénynevelőben, — mint a nagy-szebeni katonai parancsnokság értesíti lapunkat, — a folyó évben több alapítványi hely fog meg-
arúlni, még pedig f. évi szeptember hónapban összesen 216 hely a katonai alsó, felső realiskolákban és katonai akadémiákban.

— **Egyik utcasarkon**, írja a M.-Vásárhelyi megjelenő „Erd. Hir.” a napokban egy összeesett, vak koldus kért alalmazást a járó-kelők-től, s a mint egy fiatal úri hölgy mellette elhalad, a következő megszólítást intéste hozzá: „Kedves, szép kisasszony, kérem, könyördjön egy szegény vak sorsán. Hét gyermekem van, kiknek sem apjuk, sem anyjuk.”

— **Jahn-ünnepély**. A brassói torna-egylet közelebből tartott közgyűlésében elhatározta, hogy augusztus 11-én Jahn-ünnepélyt rendez, s erre nemcsak az összes százsz torna-egyleteket, hanem a bukaresti és galaczi egyleteket is meghívja.

— **A jótékonyorszókra szánt VII-ik** magyar királyi államsorsjártékra ő Felsége legfelsőbb elhatározása folytán a sorsjegyek kibocsátatták. A tiszta jövedelem a budapesti első gyermekmenhely-egylet, az országos kisdóvó egye-

sület, a balatonfüredi szorotetház és Székely-Udvarhely város kórháza javára fog fordítatni. Összesen 3340 nyeresemény lesz, melyek 200.000 frtót érnek — a főnyeresemény 80.000 frt. — A huzás visszavonhatatlan 1878. évi december hó 6-ikán lesz,

— **A berlini** nemzeti színház „Wallenstein” egész trilogiáját egy napon szándékozik színre hozni. E jeles műnek egy részét nem rég a kolozsvári színház is előadta. A berlini színház tehát úgy intézkedik, hogy az előadás már d. u. 4 órákor kezdődjék. A czinszerepet Barnay hazánkfa játszaná.

— **Kossuth Lajosnak** egy érdekes, magánügyeire vonatkozó levelét találták meg az öngyilkos Országh Antal hátrahagyott iratai közt. A szerencsétlen öngyilkos Kossuth távoli rokona volt s egy kéréssel fordult ehhez. A kegyelelesen őrzött s üveggel ellátott keretben tartott levelő szövege így szól: Drága őrmester ur! Én mintegy két heti távollét után tegnap érkeztem haza s így április 30-kárhoi levelét is csak most olvashatám. — Nem akarom hosszas szavakkal [látatni; sem több reményt adni, mint mennyit teljesíthetek. Közönségesen tudva van, hogy a „Pesti Hírlap” kiadójával viszonyom junius végével megszűnik. Nem én bontom föl; hanem rossz cseleztat hatalmasok látták jónak, hogy a pályáról, melyen az igazalanságnak s szűkkelő rosz akaratkak utjában álltam: — ármányok utján leterítsenek. — Én legjobbnak láttam egy új hírlap megindítására tenni lépéseket, mely sajátom legyen, s melynek materialis hasznát ne idegen speculativus kezek emésztsék föl, hanem nekem szolgáljanak módul jót tenni. A hírlapkiadásához azonban királyi engedély kell. — Megtettem iránta a lépéseket, de a dolog még függőben van: hihetőbb a rosz, mint a jó kimenetel, mindenesetre még két-három hónapig a végelődöntés el fog húzódni. A dolog tehát röviden eképpen áll. Ha engedélyt a hírlapra nem kapok, nem csak, hogy semmi módom nincs kegyeden segíthetni, de junius végével magam is kénytelen leszek Pestet elhagyni, csekély kis falusi jászágomra vonulni; mert nekem más keresetem nem lévén, vagyonomból városom nem tarthatom el családomat. Ha pedig a hírlapkiadásra engedelmet kapok; ez által tehetésem annyira mégis csak megerősödik, hogy akkoron kegyed kívánságát teljesíthetem. És így én most bizonyost nem felelehetek. De megírtam az egyetlen egy eventualitást, mely ön kérését teljesítenem lehetővé teheti. — Junius hónap folytatban mindenesetre nyilatkoznom kell a közönségnek a hírlapokban; abból meglátandja ön, miképp fordulnak dolgaim; — ha azt fogja olvasni a lapokban, hogy megkaptam az engedélyt a hírlapkiadásra, bizton hozzá-m küldhet a 227 frt-ért: ha pedig azt olvasandja, hogy le kell lépnom a-journalistika mezéről: azon esetre nem segíthetek; saját családomra nézve is élelmi gondnal kellend küzdenem. Egyebet sem nem ígérhetek, sem nem irhatok. Is-tén önnel. Pest, május 15. 1844. Kötelek szolgálja Kossuth Lajos.

— **Kanári vész**. Bécsben a kanári madarakra rosz napok járnak: valami pestis tüthetett a kis ártatlan állatkákba, mert pusztulnak, hullnak, mintha háborúba sodorta volna őket is végzetők, Bajok úgy kezdődik, hogy elvesztik étvágyukat, nem akarnak semmit se enni, keservesen kezdenek fűtyüregzni, majd csiripolni és az előleges bankó-dás után egyszerre megözönnék élni, úgy hogy az „Égben” című viljáték Semiramisjának szíve véreből vett tápláléka sem kelthetné többé életre. Midőn szavok eláll, lábaskálkat felhúzzák és egész testök megfeketednek.

— **Divat in spe**. Párisban gondolkoznak mi uton-módon javítsanak a divaton. Néha visszamennek a múlt századba; de most mindjárt az ó-görögkőkhöz készülnek visszakalandozni. Az előkelő körökben ugyanis fölmerült az eszme, hogy egészen antik szabást adjanak a ruhának; sőt egy hangadó divathölgy meg is nyitá termeit egy estének, melyen ó-görög öltözetben jelent meg a társaság, az az, hogy csak a nő része, mert a férfiak e kérdésben nem jönnek számításba, s ezeknek megengedtetik továbbra is a frakk. A kezdeményezés nagy feltűnést keltett s élénken foglalkoztatja a női fantáziát. A mozgalom célja reformálni a női divatot, minthogy úgy találják, hogy a mostani nem elég kecses és nagyon egészségtelen. Csak hogy az ó-görög divatot, melyhez kifogástalan arcz és termet kívántatik, csak a szép hölgyek fogadhatják el s így „divattá” aligha válik. Jobban fenyeget e reménybeni divatnál az, hogy sokan az annyi évig uralkodott, annyiszor gunyolt és annyi szerencsétlenség okozóját: a krinlint akarják régi hatalmába visszahelyezni.

— **IX. Pius** szabadkőműves volt. Egy berlini lapja írja: Már övek óta híre járt, hogy az elhunyt pápa szabadkőműves volt. Mindannyiszor azonban elhallgatták e hírt a klerikus oldalról nyilvánvaló tiltakozások. E dolgot tisztázandó a nagyoriens Olaszországban kutatásokat rendelt el a rend összes levéltáraiban. Ennek az lett az eredménye, hogy az a tény, hogy a néhai pápa ifjú korában a szabadkőműves-rend tagja volt, már kétségbe nem vonható. 1813-ban vétetett föl a rendbe, s pedig úgynevezett „tábori páholyba,” minők háborus időkben alakítottak. Az ifjú Mastai akkoriban Deforges nevű francziával állt ismeretségben, ki lelkesült híve volt a szabadkőműveseknek. Deforges utóbb az Union párisi biztosító intézetnek lett főigazgatója

a jobbmodú polgárság körében kiváló szerepet játszott. Ő olasz barátját, Mastait, bevezette a rendbe és ennek szertartásos fölavatásán, mint „keresztapa” vagyis kezes tisztelkedett. Az illető okirat meg van és azokat hazugságban marasztalja kik a mellett erősködnék, hogy a szabadkőműves-ség utóbb nagy ellensége abba soha nem tartozott. A pártlan historikus Mastainak, igaz nem igen fogja betudni, hogy egyszer köművességgel foglalkozott. Mert még nagyon fiatal volt, katonai pályára készült s természetesen sejtelve sem volt arról, hogy vén napjaira papává lesz.

— **A ki ellopja az aranygyaput**. Boet karlista tábornokot, ki azzal van vádolva, hogy ellopja Don Carlos aranygyapját, a napokban törvényszék elé állítják Olaszországban. Boet egy ideig ezredparancsnok volt Kuba szigetén, hol több elfogott fölkelőtől előbb váltságdíjat csikart ki, azután pedig kivégeztette őket; 1873-ban Don Carlos szolgálatába lépett, majd a forradalom szeszédölése után annak magántitkára lett s mint ilyen elkísérte a trónkövetelőt Párisba és a keletre. Don Carlos megrendült, midőn értesült, a tolvaj kilétéről: el is szeretne volna simítani a dolgot, de a törvényes vizsgálat megelőzte. Az aranygyapjú összes értéke 140,000 forint.

— **Wjera Sassulics** pórt, óriási feltűnést keltett Péterváron. Maga Gorcsakoff is megjelent a törvényszéki teremben, mely zsúfolásig tömve volt. Wjera Sassulics merényletét korántsem nihilista törekvésekből intézte Treppoff rendőrfőnök ellen — mint ezt általában hitték — hanem egyszerűen boszúból, mert szeretőjét Bogoljuszot, kit mint veszélyes s zavargó nihilistát élethosszu kényszermunkára ítélték, Treppoff ráadásul még huszonöt botütéssel büntette meg. Hat hónapig tervezte boszuját Wjera, midőn fölkerelkedett hazulról a peuzai kormányzóságából s Pétervárra utazva, revolverét Treppoffra sűtötte, éppen ennek fogadótermében. A golyó a bal medenczébe hatolt s maig sem tudták eltávolítani. Az esküdtszék kilencz hivatalnokból, egy nemesből és egy művészből alakult meg. A tárgyalást, mely feltizenkettőkor kezdődött, Koni elnök vezette. A feketébe öltözött vádlott mintegy 28 éves, középmetrű nő, nagy szürke szemekkel, melyeket nyugtalanul forgat. Arcvonásai különben kifejezéstelenek, orra hegyes. A bozzaintézet kérdésekre lassan is felelt. Azon kérdésre, vajon bűnösnek érzi-e magát, ezt válaszolta: „Én löttem Treppoff tábornokra, nem gondolva arra, hogy tettem halált vagy csak megsebesülést vonand maga után. Tettem indokát a tanuk kihallgatása után kérem előadhatni.” A tanuk vallo-mása már ismert részletekre vonatkoznak. Wjera azután a fentebbi indokot adja elő, mely büntetést sarkalta. „Az orvosi vélemény fölolvásása után Kessel államügyész emel szót, egyszerűen a tény konstatálására szorítkozva, míg Alexandroff védő Sassulics eltévesztett életmódjának esetelése által igyekezett védenze tettét szelidíteni. E két beszéd és Koni elnök resuméje után az esküdtek visszavonultak és a nyolcz órai tanácskozás eredménye az lett, hogy a vádlottat fölmentették.

A „KELET” magán táviratai.

Feladatott Budapeston április 18. 10 ó. 40 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra április 18. 11 ó. 10 p. d. e.

Az európai előconferencia még is csak összeül. Bismarck Angliát és Oroszországot arra bírta, hogy ezen conferentián vitassanak meg minden kérdést.

Beust átadta Salisburynak gr. Andrássy jegyzékét, melyben külügy-ministerünk megdicséri Salisburly köriratát s ajánlja a kongresszust.

Bratianonak is azt mondá gr. Andrássy, hogy Besszarábia ügye a kongresszus elé való. De Berlinben Bratianonak semmit sem ígérnek.

Dardanellai és Gallipoli török hajóhadát a török ministerium Hornby angol admiral alá rendelte. Vele az angol szövetség mellett van. Vissza akart vonulni, de ellenfelei nem vállalkoztak a kormányra; a sultán megtartá állását őt, kit Osman is támogat. Osman hosszasan értekezett Layarddal.

Az orosz csapatok szaporíttatnak Drinápolynál. Galacz őrségét az oroszok szintén megszorították és Sulínánál elsüllyesztésre szánt, kövel telt hajókat concentrálnak.

A román csapatok Turn-Severinnél, Tirgovistnél csoportosulnak.

Legujabb.

A Renter-ügynökség jelenti Calcuttából ápr. 16-ról: Az indiai kormány parancsot kapott, hogy csapatokat szállítson Maltába. A következő csapatok vannak e célra kijelölve: két európai lovas ezred, két ghorka ezred, két európai gyalogezred, két benzsilított gyalogezred, két tábori őtég, egy sappeur század. Két tiszt Maltába ment, hogy szállásokat készítsen.

A Times jelenti: Novikoff bécsi követ megkapta Oroszország választát Ausztriának a

san-stefanói békeszerződést illetőleg tett megjegyzéseire. Oroszország ajánlja Ausztria ellenvetéseinek terjedelmességét, de késznek nyilatkozik azok megfontolására, hogy a kabinetről-cabinetre való egyezség létrejöjjessen. A „Times” írja: Ausztria továbbra is kívánja a congressus összeülését, a mit most lehetségesebbnek tart, mint bármikor. Londonba jegyzéket küldött Salisburly körjegyzékére vonatkozólag, és az utóbbinak minden egyes pontjával foglalkozik, és sürgeti a congressust, mint a megoldás egyetlen lehetséges eszközét.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről április 17.

Gabona	F a j	Ára 100 kg.	
		tól	ig
		frt/kr	frt/kr
Buza	bánsági	10 80	—
	tiszavidéki	11 10	—
	pestvidéki	10 90	—
	fehértómezei	11	—
	bácskai	—	—
Rozs	magyar	7 60	7 80
Árpa	takarmány	7 40	7 65
	malátá	8 20	10 30
Zab	magyar	6 65	6 90
Tengeri	bánsági	7 45	7 50
	másnemű	—	—
Repeze	káposzta	—	—
	bánsági	—	—
Köles	magyar	7 45	7 50
Szóvány (Usance)	buza	tavasza szállítandó	10 80 10 90
	rozsa	Szept.—Oktre szállítan.	10 45 10 50
	teng.	tavasza szállítandó	—
	repeze	Május—junia szállít.	7 30 7 24
	„	káposzta Aug. Szept. szál.	—
	„	bánsági Jul. Aug. szállít.	—
(ny.) zesz	100 liter száalékként.	31 1/2	32

Érték- és váltófolyam.

1878. április 17.

Magyar aranyjárdék	86.20.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát . . .	119.—
„ „ 2 „	109.—
„ keleti-vasut elsőbség 2 „ . . .	73.—
„ állami kötvény 1878 év . . .	65.—
„ vasuti kölcsön	97.50.
„ földterhermentesítési kötvény .	78.60.
temesi „	77.50.
erdélyi „	77.—
horv. slavon „	—
magy. szőlődezmá váltás	80.—
Oszt. egységes államadósság papírban	61.55.
„ ezüstben	65.20.
„ aranyjárdék	73.10.
1860. államsorsjegy	111.25.
Oszt. nemzeti bank részvény . . .	7.95.
„ hitelrészvény	213.50.
magyar. hitelbank	194.50.
Ezüst	106.40.
Cs. k. arany	5.75.
Napoleon'or	974.—
Német birod. mark	—60.
London	121.70.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Békésy Károly.

XV.

Egy olcsó gyógyszer.

Azon betegségek között, melyek a halálzás statisztikájában a leggyakrabban előfordulnak, a tüdővész mondható annak, mely legtöbbszor hoz gyászt a családokra, a mely minden haláleset közül a legnagyobb száma. A tudomány még eddig nem fedezett fel biztos gyógyszert ez ellen, csupán arra szorítkozott, hogy a tüdővészszek szenvedéseit megkönnyítse, és létüket néhány évvel meghosszabbítsa. Mindenki tudja, hogy a mellbetegeknek téli tartózkodása enyhébb éghajlatot és a meunnyire lehet fenyes erdők közelsége való tartózkodást ajánlanak, melyek ki-párolgása oly kedvező hatással van a tüdőre. Szerencsétlenségre sok beteg nem változtathatja meg tartózkodási helyét, s azokhoz van jelen czikk első sorban intézve.

A legelőször Brüsselen, s azóta majdnem minden helyen ismételt kísérletok bebizonyították, hogy a kátrány, a fenylenek szoroktartalma terménye, a mell- és tüdőbetegekre a legkedvezőbb befolyást gyakorolja.

Már ennél fogva is megérdemli ezen termény minden beteg legnagyobb mérvű figyelmét. Ezen kívül kiemelendő még továbbá, hogy a gyógyszer éppen a betegség kezdetekor kellene alkalmazni. A legkisebb meghülés a tüdő megbetegedését vonhatja maga után minél fogva nem volna szabad elmulasztani a nagyobb biztonság okáért a kátrány-gyógymódot azonnal megkezdeni, mi-helyt a köhögés kezdődik. Ezen elővigyázati rendszabály annál ajánlatosabb, mivel a legtöbb mell-beteg betegsége iránt teljesen nincsen tisztában s csak nagyobb meghülés és könnyű tüdő-hurut által megtámadottnak hiszik magukat, midőn már a sorvadás is bekövetkezett.

A kátránynak alkalmazása a leggyakorlatibb a tokecskák alakjában. Guyot ur, gyógyszerész Párisban, kupdát tokecskák készíti pilula nagyságban, melyek könnyed fagyalkos burokokban a legjobb és legtisztább norvégiai kátrányt tartalmaznak, s melyekből kettőt—hármat mindegyiket körbe véve, meghülés, tüdőbetegség, mell-szorulás és szűdülés ellen majdnem rögtönös könnyűbebedést idéznek elő. Miután minden átlagos 60 tokecskát tartalmaz, az egész kura naponta 10—20 krajczárba kerül, s feleslegessé teszi a hűsítő, pasztilla és szrup alakban alkalmazott gyógyszereket.

Guyot ur csak azon ügyesekért áll jót, melyek czinkjón alírása háromszínű nyomatban megvan.

Raktár Kolozsvárt, Székly Miklós gyógyszerésznél.

Bevétel.		(Vonatkozik 1877-re.)		Kiadás.		Tartozik.		Mérleg-számla		1877. december 31-én. Követel.	
		frt	kr			frt	kr			frt	kr
Nyerességi áthozat 1876-ból			1,136 40	A. Tűzbiztosítás.				1 10,000 darab részvény után be nem követelt 50% frt 1,000,000.— 5,000 darab ki nem bocsátott részvény 200 frtjával " 1,000,000.—		2,000,000	—
A. Tűzbiztosítás,				1 Viszontbiztosítási díjak		690 500 09		2 A többéves biztosítások díjváltói és díjai		992,291 43	
1 1876-ból áthozott kártartalék		88,026 28		2 Kifizetett károk a viszontbizto-		676,674 45		3 Tűzbiztosítások díjváltói és díjai		179,271 31	
2 díjtartalék		1,185,056 00		3 Kártartalék 1878-ra részletei		79,993 23		4 Az első hazai és az Egyesült fővárosi takarékpénztáraknál, vala-			
3 Díjbevételek a törlesztések levonása után		1,851,446 53	3,124,628 78	4 Díjtartalék levonása után		1,321,840 00		mint a Magyar leszámlázó és váltóbanknál rövid fölmon-			
B. Jégbiztosítás.				5 Szerzési költségek, levonva a viszbi-		210,238 07	2,979,245 84	dásra elhelyezett tőkék és pénzkészletek		396,533 53	
1 1876-ból áthozott kártartalék		1,753 58		B. Jégbiztosítás.				5 Biztosító társulatoknál levő folyó-számla- és egyéb követelések		303,555 82	
2 Díjbevételek a törlesztések levonása után		675,716 10	677,468 68	1 Viszontbiztosítási díjak		252,582 68		6 Értékpapírok az 1877. december 31-ki állomány szerint:		214,848	
C. Szállítmánybiztosítás.				2 Kifizetett károk a viszontbiztosítók		269,740 97		a) 230,400 frt magy. földhitelintézeti 5 1/2%-os záloglevél 93 1/4 frtjával		30,225	
1 1876-ból áthozott kártartalék		1,934 81		3 Kártartalék 1878-ra részletei		3,696 17		b) 30,000 frt magy. földhitelintézeti 5%-os (arany) " 100% frtjával			
2 díjtartalék		7,618 70		4 Szerzési költségek, levonva a viszbi-		45,811 43	571,831 25	c) 104,500 frt pesti keresk. bank 6%-os záloglevél 90 1/2 frtjával			
3 Díjbevételek a törlesztések levonása után		135,192 78	144,646 29	5 Biztosítók utáni bevétel				4,000 frt pesti keresk. bank 6%-os záloglevél kisorsolt frt 4,000.—		98,572 50	
D. Élethbiztosítás.				C. Szállítmánybiztosítás.				29,000 frt osztr. földhitelintézeti 5%-os " 89 frtjával frt 25,810.—		26,810	
1 Külön mérlegben kimutatott nyereségi				1 Viszontbiztosítási díjak		51,153 18		1,000 frt " " " kisorsolt frt 1,000.—		3,690	
2 többlet			19,529 99	2 Kifizetett károk a viszontbiztosítók		40,366 72		e) 4,000 frt cseh " " " 5 1/2%-os záloglevél 92 frtjával		3,162	
E. Kamat-rovat.				3 Kártartalék 1878-ra részletei		2,167 46		f) 3,400 frt cseh országj. jel. bank 5%-os " 93 " "		15,750	
1 Házjövdelem és tőke-kamatok			64,941 26	4 Díjtartalék levonása után		1,680 32		g) 20,000 frt magy. szőlődezsma-váltási kötelezvény 87 1/4 " "		91,250	
				5 Szerzési költségek, levonva a viszbi-				h) 100,000 frt magyar arany-járadék		3,697 50	
				tosítók utáni bevétel		13,405 45	108,763 13	i) 5,000 frt osztrák " " " 78 1/2 " "		26,962 50	
				D. Kezelési költségek.				j) 30,000 frt Pestvárosi kölcsön " " " 89 1/8 " "		6,300	
				1 Hivatalnoki fizetések és lakberek		107,126 46		k) 10,000 frt Pesti tőzsde és Lloyd elsőbbségi kötelezvény 63 " "		14,822 26	
				2 Utazási, szervezési és egyéb költségek,				l) 20,100 frt magy. keleti vasút II. kib. " " " 72 1/4 " "		13,266	
				nyomtatványok és hirdetések		70,730 06		m) 19,800 frt Alföld-fiumei vasút " " " 67 " "		7,581 50	
				3 Adó, posta- és bélyegköltségek		41,568 97	219,416 48	n) Különléle sorsjegyek és értékpapírok " " " " " "		290,000	
				E. Kétesek rovata.				7 A társaság budapesti háza a használatban " " " " " "		74,854 89	
				1 Kétes követelésekről történő leírások			11,576 81	8 Értékpapírokra adott kölcsönök " " " " " "		95,152	
				2 F. Nyereség-tartalék kamatoztatása				9 Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök " " " " " "		768,491 71	
				3 F. Nyereség-tartalék kamatoztatása				10 A képviselőségeknek levő követelések és különböző tartozók " " " " " "		64,264 85	
				4 5%-os kamata			4,616 45	11 Előre kifizetett életbiztosítási jutalékok " " " " " "		5,711,042 79	
				5 G. Veszteségi és nyereségi rovat.							
				6 Nyereségi egyenleg 1877. dec. 31-én.			136,902 43				
							4,032,351 39				